

Jedan

Bila sam u petom razredu kad mi je prvi put sinulo da ću navršiti tridesetu. Moja najbolja prijateljica Darcy i ja na poledini telefonskog imenika naišle smo na vječni kalendar u kojem si mogao potražiti bilo koji datum u budućnosti, pa s pomoću one male rešetkice odrediti koji će to dan u tjednu biti. Tako smo našle naše rođendane sljedeće godine, moj u svibnju, njezin u rujnu. Mene je dopala srijeda, radni dan. Ona je dobila petak. Malena, ali tipična pobjeda. Darcy je uvijek imala sreće. Njezina je koža brže tamnjela, kosa se lakše dijelila u razdjeljak posred glave i nije joj trebao aparatić za zube. *Moonwalk* je izvodila vrhunski, baš kao i zvijezdu i kolut naprijed (ja kolut uopće nisam mogla napraviti). Imala je bolju zbirku naljepnica. Više bedževa s likom Michaela Jacksona. Džempere *Forenza* u tirkiznoj, crvenoj i boji breskve (meni ih majka nije dopuštala – govorila je da su previše pomodni i preskupi). I *Guess*ove traperice sa smičcima na gležnju (ista stvar). Darcyne su uši bile probušene na dva mjesta i nije bila jedinica – iako je imala samo brata, i to je bilo bolje nego da je jedino dijete kao ja.

Ali ja sam bar bila nekoliko mjeseci starija i u tome me nikad neće stići. Tada sam odlučila potražiti svoj trideseti rođendan, u godini toliko dalekoj da mi se činila kao znanstvena fantastika. Padao je u nedjelju, a to je značilo da ćemo moj

naočiti suprug i ja tu subotu navečer naći odgovornu dadilju za svoje dvoje (možda troje) djece, večerati u finom francuskom restoranu s platnenim ubrusima i ostati vani do poslije ponoći, dakle, moj ćemo rođendan u biti proslaviti onda kad i pada. Ja ću netom prije dobiti krupnu parnicu, oslobodivši nekako sumnje nedužnog čovjeka. A moj će mi suprug nazdraviti: “Za Rachel, moju prelijepu suprugu, majku moje djece i najbolju odvjetnicu u Indiju.” Svoju sam maštariju povjerala Darcy kad smo otkrile da njezin trideseti rođendan pada u ponedjeljak. Koji peh. Gledala sam kako pući usnice dok joj je ta informacija prolazila glavom.

“Ma znaš, Rachel, koga briga koji ćemo dan u tjednu navršiti tridesetu”, rekla je, slegnuvši glatkim maslinastim ramenom. “Tad ćemo već biti stare. Rođendani nisu važni kad si tako star.”

Pomislila sam na svoje roditelje koji su bili u tridesetima i na njihovu bezvoljnost prema vlastitim rođendanima. Moj je tata taman mami za rođendan darovao toster zato što se naš pokvario tjedan prije. Novi je tostirao četiri kriške istodobno, a ne samo dvije. Nije to bio bogzna kakav dar. Ali mama kao da je bila sasvim zadovoljna svojim novim kućanskim uređajem; ni po čemu nisam naslutila razočaranje koje sam ja osjetila nakon što moj božićni ulov nije baš zadovoljio očekivanja. Dakle, Darcy je vjerojatno imala pravo. Zabavne stvari poput rođendana neće biti tako važne kad napunimo tridesetu.

Sljedeći put sam onako zapravo na tridesetu pomislila u četvrtom razredu srednje, kad smo Darcy i ja počele zajedno gledati seriju *Trideset i neka*. Nije nam to bila jedna od omiljenih – draže su nam bile vesele humoristične serije poput *Tko je šef?* i *Obiteljske muke*¹ – ali svejedno smo je pratile. Meni su u *Trideset i nekoj* jako smetali cendravi likovi i njihovi depresivni problemi koje kao da su sami sebi tovarili na vrat. Sjećam se kako sam razmišljala, neka se uozbilje, stisnu zube. Neka prestanu mozgati o smislu života i počnu sastavljati popis za trgovinu. U to sam

1 Thirtysomething; Who's the Boss; Growing Pains.

doba mislila kako su se moje tinejdžerske godine otegnule i da će mi dvadesete sigurno trajati vječno.

A onda sam zašla u dvadesete. I stvarno se činilo kao da početak dvadesetih traje vječno. Dok sam slušala kako koju godinu stariji znanci jadikuju o kraju mladosti, bila sam zadovoljna samom sobom, meni opasnost još nije prijetila. Imala sam puno vremena. Sve do otprilike dvadeset i sedme godine, kad su me već odavno prestali pitati za osobnu i kad sam se počela čuditi kako su se godine naglo ubrzale (prisjetivši se majčina monologa svake godine dok vadi naše božićne ukrase), praćene borama i pokojom sjedinom. U dvadeset i devetoj godini obuzela me istinska jeza i shvatila sam da bih po mnogočemu isto tako mogla imati i trideset godina. Ali ne još. Zato što sam još mogla reći da sam u dvadesetima. Još sam po nečemu bila jednaka diplomantima.

Jasno mi je da je trideset samo broj, da si star onoliko koliko se staro osjećaš i sve to. Jasno mi je i da si, kad se sve zbroji i oduzme, s trideset još mlad. Ali ne *tako* mlad. Tad su iza tebe najplodnije, najbolje godine za rađanje, na primjer. Prestar si da počneš recimo trenirati za olimpijsku medalju. Čak i ako u najboljem slučaju umreš od starosti, svejedno si prevalio trećinu puta do cilja. I zato se ne mogu othrvati osjećaju nelagode dok ustobočeno sjedim na pretvrdom smeđem kauču u mračnom *lounge-baru* na Upper West Sideu, na rođendanskoj proslavi iznenađenja, a koju je organizirala Darcy koja mi je i dalje najbolja prijateljica.

Sutra je nedjelja koja me prvi put zaokupila dok sam se kao petašica igrala imenikom. Poslije ove noći mojim će dvadesetima doći kraj, jedno će se poglavlje zauvijek zatvoriti. Taj me osjećaj podsjeća na Staru godinu, kad se sprema odbrojavanje, a ja ne znam bih li zgrabila aparat ili se prepustila trenutku. Obično zgrabim aparat, a poslije požalim kad slika ne uspije. Onda osjetim silno razočaranje i pomislim kako bi mi ta noć bila zabavnija da mi nije baš toliko značila, da nisam prisiljena analizirati gdje sam bila i kamo idem.

Kao Stara godina, i ova je večer kraj i početak. Ne volim krajeve i početke. Uvijek bih se radije ljuljuškala u sredini. Najgore u ovom konkretnom kraju (moje mladosti) i početku (srednjih godina) je to što sam shvatila da prvi put u životu ne znam kamo idem. Moje su želje jednostavne: posao koji mi se sviđa i muškarac kojeg volim. A uoči svog tridesetog rođendana moram se pomiriti s time da gubim s 0:2.

Prvo, odvjetnica sam s položenim pravosudnim u velikoj njujorškoj tvrtki. To u prijevodu znači da sam nesretna. Posao odvjetnika nije bajan kao što se čini, nema veze sa *Zakonom u Los Angelesu*, serijom zbog koje su prijave na pravo početkom devedesetih naglo skočile. Radim od jutra do sutra za pakosnog analno-retentivnog partnera u uredu, obavljajući uglavnom zamorne poslove, a takva mržnja prema onomu od čega živish počne te izjedati. I tako sam napamet naučila mantru svakog suradnika u odvjetničkom uredu: *Mrzim svoj posao i uskoro ću dati otkaz*. Samo da otplatim zajmove. Samo da dobijem stimulaciju za sljedeću godinu. Samo da smislim čime bih se još mogla baviti da platim stanarinu. Ili da nađem nekog tko će je plaćati umjesto mene.

A to me dovodi do druge točke: sama sam u milijunskom gradu. Imam ja puno prijatelja, što se vidi po solidnom odazivu večeras. Prijatelje s kojima rolam. Prijatelje s kojima ljetujem u Hamptonu. Prijatelje s kojima se četvrtkom navečer poslije posla nađem na piću ili dva ili tri. I imam Darcy, najbolju prijateljicu iz djetinjstva, koja je sve gore navedeno. Ali svi znaju da prijatelji nisu dovoljni, iako često tvrdim da jesu samo da sačuvam obraz pred udanim i zaručenim prijateljicama. Nisam planirala da ću biti sama u tridesetim, čak ni u ranim tridesetim. Dosad sam već htjela imati muža; mladenka sam htjela biti u dvadesetim. Ali shvatila sam da ne možeš sam određivati svoj raspored i provesti ga pukom snagom volje. I eto me sad na pragu novog desetljeća, sa spoznajom da se tridesetih pribojavam zato što sam sama, a zato što imam trideset godina osjećam se još osamljenije.

Situacija se čini utoliko turobnija što moja najstarija i najbolja prijateljica ima glamurozan posao u uredu za odnose s javnošću i nedavno se zaručila. Promatram je sad, dok pripovijeda zgodu grupi nas, u kojoj je i njezin zaručnik. Dex i Darcy profinjeni su par, vitki i visoki, oboje tamnokosi i zelenooki. Ubrajaju se među one lijepe Njujorčane. Njegovan par koji za svadbene darove predbilježava porculan i kristal na šestom katu *Bloomingtondale'sa*. Mrziš njihovu samodopadnost, ali ne možeš odoljeti a da u njih ne zuriš dok na istom katu tražiš ne pretjerano skup dar za tko zna koje vjenčanje na koje si pozvana bez pratioca. Naprežeš se da pogledom uhvatiš njezin prsten i to istog časa požališ. Ona te uhvati kako buljiš i prezirno te odmjeri od glave do pete. Ti poželiš da nisi obula tenisice za odlazak u *Bloomingtondale's*. Ona vjerojatno misli da je obuća jedan od uzroka tvog problema. Ti kupiš svoju *Waterfordovu* vazru i zbriseš odande.

“Dakle, pouka je: ako tražiš brazilsku depilaciju prepona, obavezno preciziraj. Reci im da ostave stazicu, inače ćeš završiti bez ijedne dlačice, kao desetogodišnjakinja!” Darcy je dovršila svoju besramnu priču i svi su se nasmijali. Osim Dexa, koji je odmahnuo glavom kao da želi reći, kakva je samo muštra moja zaručnica.

“Dobro. Odmah se vraćam”, najednom će Darcy. “Svi tekilu na eks!”

Dok se ona od grupe udaljila prema šanku, na pamet su mi pali svi rođendani koje smo zajedno slavile, sve prekretnice koje smo zajedno proživljavale, prekretnice do kojih sam ja uvijek stizala prva. Vozačku sam dobila prije nje, prije nje sam mogla zakonito piti alkohol. To što sam starija, pa makar i tih nekoliko mjeseci, nekad je bilo pozitivno. Ali kolo sreće sad se okrenulo. Darcy ima još jedno ljeto u dvadesetima – prednost toga što se rodila ujesen. Iako to njoj ne znači previše: kad si zaručena ili udana, trideseti rođendan jednostavno nije ista stvar.

Darcy se sad nagnula preko šanka, očijukajući s dvadesetneštogodišnjim glumcem u usponu/pipničarom, za kojeg mi je već rekla da bi ga “totalno povalila” da je solo. Kao da bi Darcy

ikad bila solo. Jednom je u srednjoj školi rekla: “Ja veze ne prekidam, ja dobre mijenjam za bolje.” Održala je riječ i uvijek je košarice dijelila ona. U pubertetu, na koledžu i svakog dana u našim dvadesetim, imala je nekoga. Često ih se i po nekoliko oko nje motalo i nadalo.

Sinulo mi je da bih se ja mogla spetljati s pipničarom. Nemam ama baš nikakvih obveza, ima već gotovo dva mjeseca da nisam s nekim niti izašla. Ali takvo što se ne pristoji kad imaš trideset godina. Seks za jednu noć je za djevojke u dvadesetima. Ali nije da to znam iz vlastitog iskustva. Ja sam pristojnom stazom dobrice kročila bez ikakvih odstupanja. U srednjoj sam školi imala same petice, otišla na koledž, diplomirala među najboljima u generaciji, položila prijamni za pravo, otišla ravno na studij, a poslije u veliki odvjetnički ured. Nisam s ruksakom proputovala Europu, nisam imala ludih zgoda, nezdravih veza ispunjenih požudom. Nikakvih tajni. Nikakvih spletki. A sad mi se čini da je za sve to prekasno. Zato što bi to samo još više odgodilo moj cilj da nađem muža, skrasim se, rodim djecu i imam sretan dom s tratinom, garažom i tosterom koji tostira četiri kriške odjedanput.

Dakle, nesigurna sam što se budućnosti tiče, a zbog prošlosti pomalo žalim. Govorim sebi da još stignem razmišljati o tome što sutra nosi. Sada ću se zabavljati. Disciplinirana osoba takvo što može jednostavno odlučiti. A ja sam iznimno disciplinirana; dijete koje je zadaće pisalo petkom popodne odmah poslije škole, žena (od sutra u meni više neće biti nijedan trag djevojke) koja svake noći zube čisti koncem i svako jutro sprema krevet.

Darcy se vratila s tekilom, ali Dex je svoju odbio pa je Darcy inzistirala da ja popijem dvije. I za tili čas noć je postala onako zamagljena kao kad iz pripitosti prijedeš u pijanstvo, izgubiš pojam o vremenu i o tome što se gdje nalazi. Darcy je u tu fazu očito došla još i prije zato što sada pleše na šanku. Vrti se i okreće u oskudnoj crvenoj haljini koja se veže oko vrata, na potpeticama od sedam i pol centimetara.

“Tvoja proslava, a sve se vrtilo oko nje”, u pola glasa kaže mi Hillary, najprisnija prijateljica s posla. “Nema srama.”

Nasmijala sam se. “Aha. Uvijek ista priča.”

Darcy je ciknula, sklopila ruke iznad glave i namignula mi na način koji bi razgalio svakog muškarca koji je ikad maštao o tome da vidi curu s curom. “Rachel! Rachel! Ovamo dođi!”

Naravno da zna da joj se neću pridružiti. Nikad nisam plesala na šanku. Odozgo bih znala samo pasti. Odmahnula sam glavom i nasmiješila se, ljubazno odbivši. Svi smo čekali njezin sljedeći potez, a to je da zanjiše kukovima u savršenom skladu s glazbom, polako se nagne naprijed, a zatim trzajem opet uspravi tijelo dok joj se duga kosa rasipa na sve strane. Taj gipki manevar podsjeća me na njezinu savršenu imitaciju Tawny Kitaen iz spota Whitesnakea *Here I Go Again*; na to kako se valjala dok je po haubi očeva BMW-a izvodila špagu, na oduševljenje pubertetlija iz susjedstva. Bacila sam pogled na Dexa koji u tim trenucima nikad ne zna bi li se zabavljao ili živcirao. Malo je reći da je taj čovjek strpljiv. Dexu i meni ta je crta zajednička.

“Sretan rođendan, Rachel!” dere se Darcy. “Nazdravimo svi Rachel!”

I svi nazdrave. Pogleda prikovana za nju.

Minutu poslije Dex ju je u jednom glatkom potezu povukao sa šanka, prebacio preko ramena i spustio na pod pokraj mene. Očito mu to nije bilo prvi put. “Dobro”, obznanio je. “Vodim kući našu malu organizatoricu.”

Darcy je dohvatila piće sa šanka i zatoptala nogom. “Nećeš mi ti šefovati, Dex! Je li tako, Rachel?” Dok je tako branila svoju nezavisnost, spotaknula se i martinijem zalila Dexovu cipelu.

Dex je napravio grimasu. “Mrtva si pijana, Darce. Ovo nije zabavno nikom osim tebi.”

“Dobro. Dobro. Idem... Ionako mi je malo muka”, rekla je, s izrazom mučnine.

“Hoćeš li moći?”

“Bit ću ja dobro. Ništa se ne brini”, rekla je, sad u ulozi hrabre bolesne curice.

Zahvalila sam joj na proslavi, rekla da me potpuno iznenadila, što je laž jer sam znala da će Darcy moj trideseti rođendan iskoristiti da si kupi novu odjeću, priredi veliku veselicu i pozove jednako onoliko svojih koliko i mojih prijatelja. Svejedno, bilo je lijepo od nje što je organizirala proslavu i drago mi je da jest. Ona je onaj tip prijateljice koji svemu daje poseban štih. Čvrsto me zagrlila i rekla da bi za mene sve učinila i da što bi ona bez mene, svoje vjenčane kume, sestre koju nikad nije imala. Sva se zanjela, kao i uvijek kad previše popije.

Dex ju je prekinuo. “Sretan rođendan, Rachel. Čujemo se sutra.” Poljubio me u obraz.

“Hvala, Dex”, rekoh. “Laku noć.”

Promatram ga kako je izvodi van, uhvativši je za lakat nakon što se gotovo spotaknula o rubnik. *Da se bar o meni netko tako brine!* Da se mogu bezbrižno odati piću, a da znam da postoji netko tko će me živu i zdravu dovesti kući.

Nešto kasnije Dex se vratio u bar. “Darcy je izgubila torbicu. Misli da ju je tu ostavila. Malena je, srebrna”, rekao je. “Jesi li je vidjela?”

“Izgubila je novu *Chanelovu* torbicu?” odmahnula sam glavom i nasmijala se zato što je za Darcy tipično da gubi stvari. Obično ja vodim računa gdje joj je što, ali za svoj sam rođendan uzela slobodno. Ipak sam pomogla Dexu da potraži torbicu i napokon je ugledala pod barskom stolicom.

Dex se već okrenuo da ode, kad ga je Marcus, prijatelj i jedan od njegovih djevera, nagovorio da ostane. “Daj, stari. Pravi nam društvo još malo.”

I tako je Dex nazvao Darcy doma, a ona je promumljala da se slaže i rekla mu da se zabavi bez nje. Iako vjerojatno misli da takvo što nije moguće.

Moji su se prijatelji polako osuli i za kraj mi još jedanput čestitali rođendan. Dex i ja ispratili smo ih sve, pa i Marcusa. Sjeli smo za šank i razgovarali s glumcem/pipničarom kojem je na ruci istetovirano “Amy”, a postarija ga odvjatnica ni najmanje

ne zanima. Prošlo je dva sata kad smo zaključili da je vrijeme da krenemo. Noć je više ranoljetna nego proljetna i topli me zrak naglo ispuni nadom: *Ovog ću ljeta upoznati svog muškarca.*

Dex mi je pozvao taksi, ali kad je ovaj stao, reče: “Može još jedan bar? Još jedno piće?”

“Dobro”, rekoh ja. “Zašto ne?”

Oboje smo ušli, a on je taksistu rekao da samo vozi, da mora razmisliti kamo ćemo dalje. Završili smo u Alphabet Cityju u baru na uglu Sedme i Avenije B, prikladnog imena 7B.

Nije to veselo mjesto – 7B otrcan je i zadimljen. Svejedno mi se svidio, nije ušminkan, a nije ni rupa koja se trudi biti izvan trenda zato što nije ušminkana.

Dex je pokazao prema separeu. “Sjedni. Odmah dolazim.” Zatim se okrenuo. “Što ćeš popiti?”

Rekla sam mu isto što i on, sjela i čekala ga u separeu. Gledala sam kako nešto govori djevojci za šankom u maslinastim sportskim hlačama i majici na kojoj piše “Pali anđeo”. Nasmiješila se i odmahнула glavom. U pozadini je svirala *Omaha*. To je jedna od onih pjesama koje su nekako istodobno i melankolične i vesele.

Trenutak poslije Dex se spustio prekoputa mene i gurnuo mi pivo. “*Newcastle*”, reče. Zatim se nasmiješio, a brazde su mu obrubile oči. “Može?”

Kimnula sam i nasmiješila se.

Krajičkom oka ugledala sam kako se Pali anđeo okreće na barskoj stolici i odmjerava Dexa, upijajući njegovo isklesano lice, valovitu kosu, pune usnice. Darcy se jednom požalila kako se pogledi i uzdasi češće otimaju za Dexom nego za njom. No za razliku od svog ženskog pandana, Dex tu pozornost kao da nije primjećivao. Pali anđeo sad je bacio pogled u mom smjeru, vjerojatno se pitajući što Dex radi s nekim tako prosječnim. Nadam se da misli da smo par. Večeras nitko ne mora znati da sam ja samo uzvanica na svadbi.

Dex i ja razgovaramo o svojim poslovima i o tome kako na red za apartman u Hamptonima dolazimo za tjedan dana i još

koječemu. Ali nismo spomenuli Darcy, a ni njihovo vjenčanje u rujnu.

Kad smo popili pivo, prebacili smo se kraj džuboksa i napunili ga novčanicama od dolara u potrazi za dobrim pjesmama. Ja sam dvaput stisnula šifru za *Thunder Road* jer mi je to najdraža pjesma. Rekla sam mu to.

“Da. Springsteen je i meni pri vrhu. Jesi li ikad bila na njegovu koncertu?”

“Jesam”, kažem. “Dvaput. *Born in the USA* i *Tunnel of Love*.”

Umalo da mu nisam rekla da sam u srednjoj školi išla s Darcy, odvušla je iako su njoj puno draže grupe bile Poison i Bon Jovi. Ali nisam to spomenula. Zato što će se on onda sjetiti da se treba vratiti kući k njoj, a ja ne želim biti sama dok se mojih dvadeset i nešto gasi. Razumije se da bih radije bila sa svojim dečkom, ali bolje i Dex nego nitko.

U 7B naručuje se zadnja runda. Uzeli smo još dva piva i vratili se u svoj separe. Nešto poslije opet smo u taksiju, idemo na sjever Prvom avenijom. “Na dvije adrese”, rekao je Dex taksistu zato što stanujemo na suprotnim stranama Central Parka. Dex je držao Darcynu *Chanelovu* torbicu koja je u njegovim krupnim šakama izgledala maleno i neumjesno. Bacila sam pogled na srebrni broččanik njegova *Rolexa*, Darcyn dar. Još malo pa će četiri.

Sjedili smo u tišini deset ili petnaest ulica, svatko zagledan kroz svoj bočni prozor, sve dok taksi nije naletio na rupu i bacio me nasred stražnjeg sjedala tako da se moja noga očešala o njegovu. I najedanput, kao grom iz vedra neba, Dex me stao ljubiti. Ili sam možda ja ljubila njega. Nekako smo se ljubili. Mozak mi se ispraznio dok sam slušala mekani zvuk naših usnica što su se neprestance dodirivale. U jednom trenutku Dex je kucnuo na pregradu od pleksiglasa i između poljubaca rekao vozaču da ipak vozi na samo jednu adresu.

Stigli smo na ugao Sedamdeset i treće i Treće, blizu mog stana. Dex je vozaču pružio dvadeseticu, ne čekajući ostatak. Iskricali smo se iz taksija i još se ljubili na pločniku, pa pred

Joséom, mojim portirom. Ljubili smo se cijelo vrijeme dok se dizalo penjalo. Bila sam stisnuta uza zid dizala, ruke su mi bile na njegovu potiljku. Iznenadilo me kako mu je kosa mekana.

Prtljala sam ključem i u bravi ga okretala na krivu stranu, a Dex nije micao ruke s mog struka, usnice s mog vrata i obraza. Vrata su se napokon otvorila pa smo se ljubili nasred moje garsonijere, stojeći uspravno, oslonjeni samo jedno na drugo. Oteturali smo do mog pospremljenog kreveta na kojemu nisu nedostajali čak ni bolnički zategnuti kutovi.

“Jesi li pijana?” Njegov je glas bio šapat u mraku.

“Nisam”, rekla sam. Zato što uvijek kad si pijan, kažeš da nisi. Bez obzira na to što jesam bila pijana, u jednom sam lucidnom trenutku jasno promislila o tome što sam propuštala u dvadesetima i što želim otkriti u tridesetima. Sinulo mi je da ove epohalne rođendanske noći u stanovitom smislu mogu dobiti oboje. Dex može biti moja tajna, moja posljednja prilika za mračnu epizodu iz dvadeset i neke, a može biti i svojevrstan uvod, nagovještaj da će se pojaviti netko poput njega. Imam na umu Darcy, ali odgurala sam je u zapećak, nadjačala ju je sila snažnija od našeg prijateljstva i moje vlastite savjesti. Dex se nadnio nad mene. Oči su mi zatvorene, pa otvorene, a onda opet zatvorene.

I onda sam se nekako upustila u seks sa zaručnikom svoje najbolje prijateljice.